

De Hollandse Herder: een ras met veel talenten

Hoewel de Hollandse Herder niet in grote aantallen voorkomt, kom je hem wel tegen binnen alle facetten van de hondensport en het werken met honden. Dat maakt veel Hollandse-Herdereigenaren trots. Er zijn enkele honden die bij de top van de hondensporten mee kunnen doen, maar de top wordt nooit gedomineerd door dit ras.

De Hollandse Herder is een hond die ontstaan is doordat boeren in Nederland behoefte hadden aan een hulp bij het werk op de boerderij: van hoeden, het bewaken van vee, erf en gezin tot het trekken van de kar met melkbussen. Kortom, hij moest alles kunnen en mocht niets kosten.

Anders dan menigeen zal vermoeden, is de Hollandse Herder een echte gezinshond. Niet te verwarren met een schoothond (al zijn er genoeg die deze ambitie wel hebben). Hij moest betrouwbaar zijn en mocht geen harde beet hebben, want als hij de kinderen of het vee beschadigde, was hem geen lang leven beschoren. De Hollandse Herder is nooit een hond met een lui leventje geweest. Hij is dan ook van nature actief en door de veelzijdige inzet een intelligente hond geworden en gebleven.

Intelligente hond

Een Hollandse Herder leert snel, maar te veel herhaling ervaart hij als eentonig en dat is hij snel beu. Zijn de meeste honden uren zoet met het terugbrengen van een weggeworpen bal, de Hollander zal, afhankelijk van de overredingskracht en het enthousiasme van de baas, op den duur keurig de bal nakijken met een blik van: als je hem niet kan vasthouden, dan ga je hem

zelf maar halen. Het ras is zeldzaam, maar het is wel bij allerlei takken van hondensport en werken met honden vertegenwoordigd, bij bewaking, bij dog dance, als hoeder of als therapiehond.

De Hollandse Herder kent drie variëteiten: langhaar, ruwhaar en korthaar. Iedere variëteit heeft zijn specifieke eigenschappen, maar het is moeilijk te zeggen of de ruwhaar ergens beter in is dan een korthaar of langhaar of andersom. Natuurlijk zijn er wel voorbeelden van duidelijke verschillen, maar dat komt meestal doordat een fokker geselecteerd heeft op bepaalde eigenschappen. Zo zijn er bijvoorbeeld Hollanders die gefokt zijn op een vastere beet.

De korthaar Sanne van het Oude Landras in actie bij het hoeden van schapen

Ron van Dijk

Ron van Dijk

De ruwhaar Anne van de Zilverstroom is behendig in de sport Treibball

Misschien zie je dan na jaren meer kortharen in de bewaking, maar het is de vraag of ze daar per definitie meer geschikt voor zijn dan de ruwhaar of langhaar. Wie kent de uitdrukking 'zo hond, zo baas' niet? Er zijn binnen iedere variëteit honden te vinden met specifieke kwaliteiten. Daarom is het belangrijk een fokker te vinden die weet

Ron van Dijk

Harmonie in beweging: dogdance met de korthaar Co van der Molengors

voor welk doel de hond gebruikt gaat worden.

Welke variëteit dan ook, Hollanders zijn honden die graag lichamelijk en geestelijk actief zijn. Ze willen mee op pad, een onderdeel van het gezin zijn en van de daginvulling van de baas. En als ze geen leiding en niets te doen krijgen van hun baas, zijn ze zeker niet te beroerd om een eigen invulling aan deze behoefte te geven, wat meestal als iets minder prettig ervaren wordt.

Gehoorzaamheid

De Hollandse Herder behoort onvoorwaardelijk gehoorzaam te zijn, maar daar waar nodig eigen initiatief te tonen. De behoefte aan deze eigenschap (die als 'knap' en 'las-

tig' ervaren kan worden) is terug te voeren op een van de oude taken van de Hollandse Herder: het hoeden van de kudde. Bij het hoeden helpt de hond de herder bij het begeleiden van de kudde. De hond moet tijdens het hoeden op zijn instinct werken en daar zijn waar hij op dat moment nodig is. Meestal moet de hond op de grens lopen die de herder aangeeft, maar stel dat er een schaap achterblijft, dan moet de hond dit dier op eigen initiatief vriendelijk gaan verzoeken zich weer bij de kudde te voegen. Als de herder de hond op een gegeven moment nodig heeft bij een andere klus, moet de hond dat eigen initiatief weer even opgeven en luisteren naar de baas (of toch niet?) Uit de schapenaanlegtesten blijkt dat er binnen alle variëteiten nog voldoende dieren zijn die nog steeds over het instinct beschikken om te kunnen hoeden.

Een Hollander is een hond die graag werkt, makkelijk leert, makkelijk beweegt en door

Ron van Dijk

De langhaar Amirah Veunis for Song Dog laat zien wat een van de talenten van Hollandse Herder is: speuren

zijn zo goed mogelijk gebouwde lichaam overwegend gezond is. Het is een hond die een baas nodig heeft die hem kan overtuigen wat nu echt nodig is om te doen. ●

Schapen hoeden of schapen drijven

Het verschil tussen hoeden en drijven zit hem vooral in de manier van werken van de hond. Over het algemeen kun je zeggen dat een Border Collie schapen drijft en een Hollandse Herder schapen hoedt. Hoeden is het begeleiden van een schaapskudde bij het grazen en het trekken. Bij het weiden moet de herder erop toezien dat de schapen alleen daar grazen waar dat is toegestaan. Hij geeft aan de hond aan waar de grenzen zijn. De hond loopt heen en weer op die grenzen om te voorkomen dat de schapen daar overheen gaan.

Tijdens het verplaatsen van de kudde

loopt de schaapherder aan de kop van de kudde en de herdershond aan de zijkant van de kudde mee. Op die manier wordt voorkomen dat schapen bijvoorbeeld een moestuin leeg eten of het verkeer door de schapen geblokkeerd wordt.

Bij het schapen drijven loopt de hond achter de kudde om te zorgen dat ze voorwaarts blijft lopen. Hierdoor kan een hond die drijft zelfstandig de schapen over een grote afstand ophalen. Over het algemeen werken hoedende honden dicht bij de schapen dan de drijvende honden. Er zijn ook hoedende honden die kunnen drijven en omgekeerd.